

Білім беру басқармасы басшысының
орынбасары А. Айтуарова

**«Ұлы өнертапқыштыққа алғашқы қадам»
инновациялық идеялардың республикалық байқауының
облыстық кезеңін өткізу ережесі**

1. Жалпы ереже

1. «Ұлы өнертапқыштыққа алғашқы қадам» инновациялық идеялардың республикалық байқауының облыстық кезеңін өткізу ережесі (бұдан әрі – Байқау) оның мақсатын, міндеттерін, форматын, оны өткізу тәртібін анықтайды.

2. Байқаудың мақсаты: білім алушыларға ғылым мен техниканың әртүрлі саласындағы, өнертапқыштық, зерттеу жұмыстарына тарту, талантты балаларға қолдау көрсету, тұлғаның шығармашылық күзiреттiлiгiнде бәсекелестiк артықшылықтарын қалыптастыру, балаларды қосымша бiлiммен қамту.

3. Міндеттері:

1) білім алушылардың шығармашылығын, танымдылығын, интеллектуалды бастамаларын белсендіру;

2) білім алушылардың ғылыми-зерттеу істеріне қызығушылығын дамыту;

3) ғылыми және техникалық шығармашылық саласында талантты, дарынды балаларды анықтау;

4) инновациялық өнертапқыштар мен ғылыми-зерттеу саласындағы жаңа күзiреттiлiктердi, сондай-ақ шығармашылық командалық жұмыс дағдыларын қалыптастыру;

5) балаларды іс-шараға тарту арқылы оларды қосымша біліммен қамтуды арттыруға көмектесу.

4. Байқауды облыстық **М.М. Катаев атындағы Оқушылар сарайы қашықтықтан** өткізеді.

5. Байқау ұйымдастырушылары ұйымдастыру комитеті мен қазылар алқасын құрады. Байқауды өткізеді және нәтижелерді қорытындылайды.

2. Байқауды өткізу мерзімі

6. Байқаудың облыстық кезеңі 2026 жылдың 24-27 сәуірі аралығында өтеді.

7. Өтініштері бар ілеспе хат **2026 жылдың 24 сәуірінен** кешіктірілмей жіберілуі тиіс. Өтініш нысаны қоса берілген. Ілеспе хаттар мен өтінімдерді қабылдау үшін электрондық пошта: konkurs_dv@bk.ru

Хатқа мыналар тіркелуі тиіс: өтініш, оқушылар мен педагог туралы ақпарат, қатысушының туу туралы куәлігінің сканерленген көшірмесі, макеттің 4 фотосуреті, баланың макетпен бірге бір фотосуреті, макеттің мәтіндік сипаттамасы және Ютуб бейнесіне сілтеме.

8. Жіберуші тарап қатысушылар мен жетекшілер туралы берілген ақпараттың дәлдігі мен шынайылығына жауапты.

9. Байқауды ұйымдастырушылар Байқаудың республикалық кезеңінің мерзімдерін өзгерту құқығын өздерінде қалдырады. Өзгерістер болған жағдайда ақпарат Ұйымдастырушының онлайн-платформасында жарияланады.

10. Ұйымдастырушы авторлығын көрсете отырып, бұқаралық ақпарат

құралдарында ең үздік байқау жұмыстарын жариялау құқығын өзінде қалдырады.

3. Байқауға қатысушылар және талаптар

11. Байқауға жалпы орта және қосымша білім беру мекемелерінің оқушылары қатыса алады. Қатысушылар жасы: **10-17 жас аралығында**.

12. Балаларды қосымша білім берумен камтуды арттыру арқылы іс-шаралар Байқауы екі кезеңде өткізіледі:

I кезең (іріктеу)

Аудандық (қалалық) кезең

Облыстық кезең

II кезең (қорытынды) – Республикалық байқау 2026 жылдың 13-15 мамыры аралығында қашықтықтан өткізіледі.

Республикалық кезеңге қатысушылардың жалпы саны 140 адам (әр өңірден 7 оқушыдан).

13. Байқау келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

1) Смарт-көлік және электр көліктері - (автономдық көлік, электр көліктері, дрондар, жол талғамайтын көліктер, эксперименттік прототиптер 1 қатысушы);

2) Робототехникалар автоматтандырылған жүйелер – өнеркәсіптік роботтар, автоматтандырылған механизмдер, смарт-зауыт модельдері, тәжірибелік прототиптер 1 қатысушы);

3) Ауыл шаруашылығы және агротехникалық инновациялар саласындағы техникалық құрастыру - (трактор модельдері, автономды комбайндар, сенсорлық егіншілік жүйелері, агрокешендер, эксперименттік модельдер және басқа да заманауи агротехникалық модельдер 1 қатысушы);

Су көлігі және экологиялық технологиялар саласындағы техникалық құрастыру - (экологиялық қайықтар, гидропландар, су дағы автономды роботтар, су көлігінің энергия үнемдейтін модельдері және басқа да заманауи прототиптер, 1 қатысушы);

4) Авиация және дрон технологиялары саласындағы техникалық құрастыру - (пилотсыз ұшу аппараттары, экранопландар, гидроұшақтар, амфибиилер, инновациялық ұшу шешімдері және т.б. 1 қатысушы);

5) Ғарыш және аэроғарыштық инновациялар саласындағы техникалық құрастыру - (ғарыш станциялары, спутниктер, зымыран жүйелері, роботтық ғарыштық құрылғылар және онымен байланысты техникалар 1 қатысушы);

6) Құрылыс және смарт-инфрақұрылым саласындағы техникалық құрастыру - («ақылды үйлер», спорт нысандары, вокзалдар, порттар, сауда орталықтары, энергия үнемдейтін кешендер, басқа да заманауи сәулетті прототиптер және т.б. 1 қатысушы);

7) «Үздік инновациялық рационализация бастамасы» жобасы. Бұл номинацияларда кәсіпорындар, ұйымдар немесе қоғамдар үшін ресурстарды үнемдеуге бағытталған IT, смарт, ұйымдастырушылық, энергетикалық және роботтық бастамалар қатыса алады. (1 қатысушы).

Лего роботтарын пайдалануға тыйым салынады. Бұл модельдер ашық микроконтроллерде, қашықтықтан басқару пульттерімен және механикаландырылған, электрлендірілген болуы керек (42 ВТ жоғары кернеуге тыйым салынады).

14. Модельді қорғау уақыт ұзақтығы – 3-5 минут. Модельдерді қатысушы өз бетінше орындауы керек. Тек жартылай модельдерге, мысалы, 3 D басып шығарылған немесе лазермен кесілген модельдерге (25% аспауы керек) рұқсат

етіледі.

15. Байқауға барлық номинация бойынша қатысу міндетті.

Қатысушылар арнада жарияланған бейнежазбаға сілтеме (мәтіндік сипаттама, қолданыстағы модельдің 2 фотосуреті) <http://www.youtube.com> жіберілу керек.

16. Патенттің немесе басқа байқауда жеңіп алынған жүлделі орынның болуы модельдің қорғалуын бағалауға әсер етпейді.

17. Қолданыстағы модельдерді бағалау критерийлері:

қолданыстағы модельдің сипаттамасының қолжетімділігі;

автордың шығармашылық идеясы (басымдық);

қолданыстағы модельдің практикалық маңыздылығы (басымдылығы);

қолданыстағы модельдің, жобаның өзектілігі;

қолданыстағы модельдің сапасы мен функционалдығы

(басымдық); тақырыпты ашу толықтығы;

шығармашылық және инновациялық әзірлеу (басымдық).

4. Байқаудың қорытындысын шығару және жеңімпаздарды марапаттау

18. Кәсіби қазылар алқасы Байқауға қатысушылардың жұмыстарын бағалау критерийлеріне сәйкес (10 баллдық жүйе бойынша) бағалайды. Қазылар алқасының шешімі түпкілікті болып табылады және хаттамамен ресімделеді. Решение жюри окончательное и оформляется протоколом.

19. Жеңімпаздар (қатысушыны дайындаған жетекшінің толық Т.А.Ө. көрсетіледі) **I, II және III дәрежелі** дипломдармен марапатталады.

20. Байқау **нәтижелерін, жеңімпаздардың дипломдарын және қатысушы сертификаттарын** 2026 жылдың 4 мамырынан бастап М.М. Катаев атындағы Оқушылар сарайының сайтынан жүктеп алуға болады.

**«Ұлы өнертанқыштыққа алғашқы қадам»
инновациялық идеялардың республикалық байқауының облыстық кезеңіне қатысуға өтінім**

№	Номинациялар атауы	Жұмыстың атауы	Ютуб арнасына сілтеме	Қатысушының Т.А. (құжатқа сәйкес)	ЖСН	Қатысушының Қатысушының тұрғылықты мекенжайы (облыс, қала, үй) электрондық пошталасы, телефон нөмірі	Білім беру ұйымы (облыс, қала, аудан) сынып	Жетекшінің Т.А.Ә., электрондық пошталасы, телефон нөмірі
1	Смарт-көліктер және электромобильдер							
2	Робототехника және автоматтандырылған жүйелер							
3	Ауыл шаруашылығы және агротехникалық инновациялар саласындағы техникалық құрастыру							
4	Су көлігі және экологиялық технологиялар саласындағы техникалық құрастыру							
5	Авиация және дрон технологиялары саласындағы техникалық құрастыру							
6	Ғарыш және аэроғарыштық инновациялар саласындағы техникалық құрастыру							
7	Құрылыс және смарт- инфрақұрылым саласындағы техникалық құрастыру							
8	«Үздік инновациялық рационализация бастамасы» жобасы							

Правила проведения Республиканского конкурса инновационных идей «Первый шаг к великому изобретению»

5. Общие положения

21. Правила проведения Республиканского конкурса инновационных идей «Первый шаг к великому изобретению» (далее – Конкурс) определяют цель, задачи, формат, порядок его проведения.

22. Цель Конкурса: вовлечение обучающихся в исследовательскую, изобретательскую деятельность в различных областях науки и техники, поддержка талантливых детей, создание условий для формирования конкурентных преимуществ личности в творческой компетентности, охват детей дополнительным образованием.

23. Задачи:

1) активизация творческой, познавательной, интеллектуальной инициативы обучающихся;

2) развитие у обучающихся интереса к научно-исследовательской деятельности;

3) выявление талантливых, одаренных обучающихся в области научного и технического творчества;

4) формирование новых компетенций в области инновационных изобретений и научно-исследовательской деятельности, навыков творческой работы в команде;

5) содействие в увеличении охвата детей дополнительным образованием через привлечение их к мероприятиям.

24. Конкурс проводится Республиканским учебно-методическим центром дополнительного образования в дистанционном формате на платформе **smartziyatker.kz** по заказу Министерства просвещения Республики Казахстан.

25. Организаторы Конкурса формируют составы организационного комитета и жюри, проводят Конкурс, подводят итоги.

6. Сроки проведения Конкурса

26. Областной этап Конкурса проводится с **24 по 27 апреля 2026 года**.

27. Сопроводительное письмо с приложением заявок направляется до **24 апреля 2026 года**. Форма заявки прилагается. Электронная почта для сопроводительного письма и заявок: konkurs_dv@bk.ru

К письму прилагается: заявка, сведения об учащихя и педагоге, скан свидетельства о рождении участника, 4 фотографии макета, одно фото ребенка с макетом, текстовое описание макета, ссылка на видео в Ютуб

28. Ответственность за достоверность и правильность предоставленных сведений об участниках и руководителях несет направляющая сторона.

29. Организаторы Конкурса вправе изменить сроки проведения республиканского этапа Конкурса. В случае изменений информация размещается на интернет-платформе Организатора.

30. Организатор оставляет за собой право публикации лучших конкурсных материалов в средствах массовой информации с указанием авторства.

7. Участники и требования Конкурса

31. В Конкурсе принимают участие обучающиеся организаций общего среднего и дополнительного образования. Возраст участников: **10-17 лет**.

32. Для увеличения охвата детей дополнительным образованием через участие в мероприятиях Конкурса проводится в два этапа:

I этап (отборочный)

Районный (городской) этап

Областной этап

II этап (заключительный) – Республиканский конкурс проводится в дистанционном формате с **13 по 15 мая 2026 года**.

Общее количество участников республиканского этапа – **140 человек** (от региона – по 7 обучающихся).

33. Конкурс проводится по следующим номинациям:

1) Смарт-транспорт и электромобили - (автономный транспорт, электромобили, дроны, внедорожники, экспериментальные прототипы **1 участник**);

2) Робототехника и автоматизированные системы - (промышленные роботы, автоматизированные механизмы, модели смарт-заводов, опытные прототипы **1 участник**);

3) Техническая сборка в области сельскохозяйственных и агротехнологических инноваций - (модели тракторов, автономные комбайны, сенсорные системы земледелия, агрокомплексы, экспериментальные модели и другие современные агротехнические модели **1 участник**);

4) Техническая сборка в области водного транспорта и экологических технологий - (экологические катера, гидроплан, автономные роботы на воде,

энергосберегающие модели водного транспорта и другие современные прототипы **1 участник**);

5) Техническая сборка в области авиации и дрон-технологий - (беспилотные летательные аппараты, экранопланы, гидросамолеты, амфибии, инновационные летные решения и др. **1 участник**);

6) Техническая сборка в области космических и аэрокосмических инноваций - (космические станции, спутники, ракетные системы, роботизированные космические устройства и сопутствующая техника **1 участник**);

7) Техническая сборка в сфере строительства и смарт-инфраструктуры - («умные дома», спортивные объекты, вокзалы, порты, торговые центры, энергосберегающие комплексы, другие современные архитектурные прототипы и др. **1 участник**);

8) Проект «Лучшая инновационная рационализаторская инициатива». В данной номинации могут участвовать IT, смарт, организационные, энергетические и роботизированные инициативы, направленные на ресурсосбережение для предприятия, организации или общества. (**1 участник**).

Использование *легороботов* запрещается. Данные модели должны быть выполнены на открытом микроконтроллере, на дистанционных пультах, желательно модели механизировать, электрифицировать (напряжение тока выше 42 ВТ запрещается).

34. Продолжительность защиты **моделей** – 3-5 минут. Модели должны быть

выполнены участником самостоятельно. Допускается только *частичное* выполнение модели, выполненные на 3 D-печати и нарезки на лазерном станке (не более 25%).

35. Участие в Конкурсе по всем номинациям является обязательным.

На конкурс направляются ссылка на видеоматериал, размещенный на канале <http://www.youtube.com> (текстовое описание, 2 фотографии действующей модели).

36. На оценку защиты модели не влияет наличие патента или призового места, занятого в другом конкурсе.

37. Критерии оценивания действующих моделей:

наличие описания действующей модели;

творческая задумка автора (приоритетный);

практическая значимость действующей модели

(приоритетный); актуальность действующей модели, проекта;

качество и функциональность действующей модели

(приоритетный); полнота раскрытия темы;

креативность и инновационная разработка (приоритетный).

8. Подведение итогов Конкурса и награждение победителей

38. Оценивает Конкурсные работы профессиональное жюри в соответствии с критериями оценивания (по 10-балльной системе). Решение жюри окончательное и оформляется протоколом.

39. Победители награждаются дипломами I, II и III степени (с указанием Ф.И.О. руководителя, подготовившего участника)

40. Итоги Конкурса, дипломы победителей, сертификаты участников будут доступны с 4 мая 2026 года на сайте Дворца школьников им. М. М. Катаева с возможностью скачивания.

